

Marko Vešović: Poljska konjica

Svitanje

Stojim na straži. U osvit. U blizini je kuća.
Zapravo, žučkasta stračara. Pokraj nje jablan
Nad bunarom. Jablan je visok, zbog nečeg
Čini mi se, koliko je i bunar dubok.
Ponad kuće se, ko nad Itakom, omotava
Bijel dim, sličan povelju djetinjemu.

U kući plače dijete. Dugo. Već godinama.
Čini se: čatrlja bi se srušila ako bi dijete umuklo.
Na straži, čovjeku zna svašta naumpasti.

Najednom, iz kuće izlazi curetak zlatoglavi,
Desetak, najviše dvanaestak godina. Bez noge.
Predivni invalid. Anđelak na stakama.
A na licu joj rumen. Kao od svitanja. I meni
Krenu suze. Od rumeni na njenom licu.
Od tog osvita na štakama! Na straži, čovjeka
Zna svašta obuzeti.

A dječji plač se ne gasi. Kao da ima
Elektromotor svoj zaseban. Plač koji, čini mi se,
Ne misli stati sve dok je svijeta. Dok ima žive
Duše pod ovim nebesima. Plač koji će se
Kroz sve vječnosti oriti.

Jer vrijeme, na straži, bude sporo kao glečer.
Na straži duša, nekad, sluša topot tatara
Što nose vijest da, ispod ovog neba,
Ničega nema. Čak ni tebe. Na straži.

Ima jedino dima. Ne onog nad Itakom.
Već onog iz rečenice, pisane na etrurskom –
Prve koju je nauči uspjelo da dešifruje:
"Čovjek je samo dim".

Potpis

Trčim s kćerkicom kući –
Granate su nas, opet, iznenadile na ulici.
Granate, već stoljećima, svaki dan padaju,
I svaki put iznenade.
Požurujem je ljutitom galamom:
Srdžbu s tobđžija srpskih
Prenosim na dijete čekano deset godina.
Da se potpišem, veli mi, dok prolazimo
Kraj plohe snijega, netaknutog, u parku.
Umjesto da je izgrdim,
Dopustih – ko zna zašto – da njezin kažiprst
Tu nježnu bjelinu načne
A potom oko ćirilićne IVANE VEŠOVIĆ
Moj kažiprst je kružnicu opisao
Neprobojnu

Kao u bajkama.

Ova pucnjava

Ova pucnjava u krv nam legla. Bez pucnjave se
(ko ni bez kafe izjutra) ne možeš rastrijezniti.
A sjećaš li se, s početka rata, kako bi iza treska
granate, nastao među nama muk sličan onoj
grobnoj tišini koja bi nastala kad neko,
u krčmi, nešto lane protivu Tita il Partije?
Sad nam granate u kost unišle. Kad je tišina,
napet si kao struna. Sve misliš: bože, šta li nam
sad spremaju? Tom tišinom nam dodatno
u kosti strah utjeruju. A čim se mitraljez glasne,
ja odmah olabavim, žena počne praviti razljevak,
djeca se po kući raskokodaču. Opet se puca, znači,
opet je sve u redu. Juče, ja se vratio s posla
i pitam: je li se pucalo, dok mene nije bilo?
Najmlađa šćer mi kaže: *ih, da znaš, tata,*
kako su dvije fino profijukale.

Izveče liježeš u postelju

a znaš da zalud liježeš: sutra ćeš ustati izmoždeniji
no kad si legao. Izjutra ustaješ iz postelje
a znaš da zalud ustaješ: jučerašnji čeka te dan,
sa jučerašnjim stresovima. S prekjučerašnjim
poniženjima. S nakjučerašnjim očajem.
Ova opsada ne traje dvije godine,
već jedan (tje)dan, kome svršetka nema.

Od ovog, čini mi se, jedino moglo bi
da me odmori more. A ko zna hoćemo li ga
vidjeti više ikad? Hoću li ikad više
da stanem na hridine gdje su vazdušne struje
toliko jake da ti se bačena kapa natrag vraća?

Ali ne čeznem, ovaj put, za morem sa mesnatim
listovima agava u koje su imena
ljubavna urezana. Za maslinama izuvijanim
grčevito kao zeleni laokooni. Za klobucima
Meduza što sliče svilenome čadorju iz skaski
istočnjačkih. Ne čeznem za ubavim
jednoličjem valovlja koje pjesnik poredi
s metrikom Homerovom. Ne čeznem ta tom tintom
kojom se mogu ispisati milijarde
i milijarde *Ilijada* i *Odiseja*.

Ja čeznem za onom tugom
što te obuzme zagledanog u vječno plavetnilo
i zaslušanog u mrmor te vječnosti.
Za tugom koja ti kaže da opet imaš dušu.
Ne možda ni za tugom. Već čeznem za onom divnom
melemnom prazninom.

Uroniti dušu u prazno koje odmara.
Liječi. Pomlađuje. Satima zuriti, ni u pučinu,
ni nad pučinom, već – nako! Po bosanski.
Sve dok ne zaboraviš i šta si i gdje si
i odakle si i kako ti je ime.
Jedino znaš da su u tebi – milje i milje praznine.
I da je morsko prostranstvo iz tebe isisalo
stoljeća sva, do Adama. Sinja praznina pukla
do konca svijeta i, unatraške, do njegova početka.
I pojmiš. Ma šta – pojmiš? Osjetiš na npercima:
koja će milina zavladata poslije Sudnjega dana!
Sve će se istrijeti, kao sa školske ploče
djetinja žvrljotina, a čista slast će da ostane!
I kušaš unaprijed, bar žlicom kavenom,
blaženstvo u koje će da se rasprsnje svijet!

Ženska bluza

Smrkava. A na zapadu, nečija noga gurnula
krčag sa vinom koje se prolilo vidikom.
Mlad mjesec kao rogovi s kacige u kojoj,
na filmovima, Mojsija prikazuju. Miriše
borovina *na smjesu limuna sa tamjanom.*

Na straži borac, dugačak, i krt ko ražana slamka.
Krt od mladosti i ljubavi. Izvlači iz njedara
bijelu žensku bluzicu. I lice u nju zagnjuruje.
Dugo joj miris pije. Tih pet-šest grama tekstila
mogao bi provući kroz burmu vjenčanu.

Prizor, božanski neiskaziv. Reći ga riječima
bilo bi što i težinu zrake sunčeve
na terazijama izmjeriti.

Odjednom, od svega, od vinskog zapada,
rogatoga mlađaka, ženske bluzice po čijemu se
mirisu, kao po koncu, izlazi iz pakla –
odjednom, od svega toga, bi mi lakše na duši.
I lakše na svijetu.

I dalje znadeš na zemlji da postoji
rat kao crno klupko. Al s njime bi se duša
igrala kao mače. Da se smrt i dalje
kroza sve providi. Ne kao prćasta
lubanja kroz kožu lica. Već kao sjemenka
kroz zrno groždano: čini ga čarobnijim.